

Styresak 70-2022 Brukermedvirkning felleseide helseforetak

Saksbehandler: Øyvind Juell, 926 53 078

Vår dato: 2.9.2022 Møtedato: 7.9.2022

1. Bakgrunn/fakta

Luftambulansetjenesten HF har gjennom Helse Vest RHF mottatt et notat fra RBU der det bes om at det etableres brukermedvirkning (brukerutvalg) på systemnivå i alle fem felleseide helseforetak (vedlegg 1). Helse Vest RHF ber, på vegne av alle regionale helseforetak (RHF), om en vurdering fra AD/styreleder i de felleseide helseforetakene som grunnlag for behandling av anmodningen i RHFene. Saken skal videre behandles i møte mellom AD-ene i RHFene og ledere og nestledere i RBUene 26. september 2022. LAT HF har svarfrist til Helse Vest RHF 14.9.2022.

I februar 2017 ble dokumentet *Brukermedvirkning på systemnivå* i helseforetak utarbeidet i samarbeid mellom de regionale helseforetakene og lederne i de fire regionale brukerutvalgene (vedlegg 2). Dokumentet inneholder veiledende retningslinjer for brukermedvirkning med:

- Mandat
- Oppnevning og konstituering
- Arbeidsform

2. Vurdering

2.1 Generelt

I innledningen til dokumentet *Brukermedvirkning på systemnivå* står det:

I dette dokumentet forstås dersom ikke annet er presisert:

"Helseforetak" anvendes både om regionalt helseforetak og heleide helseforetak som utøver pasientbehandling (sykehusforetak og sykehusapotek).

LAT HF utøver ikke pasientbehandling, og kan da sies ikke å omfattes av retningslinjene. Foretaket forvalter og anskaffer verktøy for transport og behandling av pasienter der sykehusforetakene har medisinsk ansvar og bemanning. Slik sett kan brukere av LAT HF sine produkter sies å være sykehusforetakene.

2.2 Erfaring med brukermedvirkning

Som det står i notatet fra RBU har LAT HF sikret brukermedvirkning i enkeltprosjekter, og det har vært nyttig. Det har ikke vært etablert fast brukerforum iht. vedlegg 2 i foretaket. Det har vært vurdert, men en har funnet det mer hensiktsmessig kun å forholde seg til enkeltprosjekter. Uansett vil brukermedvirkning på prosjektnivå videreføres der det er hensiktsmessig.

LAT HF har etablert brukermedvirkning fra de som er direkte brukere av LAT HF sine tjenester. Dette omfatter i hovedsak:

- Medisinsk nettverk som består av medisinske ledere (leger) ved samtlige luftambulansebaser, både fly og helikopter.
- Medisinsk lederforum ambulansefly sammensatt av ledende sykepleiere og leger ved ambulanseflybasene.
- Operativt forum som består av sentrale ansatte i operative stillinger hos alle fly- og helikopteroperatører som flyr luftambulanseoppdrag. Dette inkluderer nå Babcock Scandinavian AirAmbulance AS, Norsk Luftambulanse AS, Forsvaret v/330 skvadron, og CHC Helicopter Service.

2.3 Etablering, organisering og drift av brukerutvalg

Skal det vurderes å etablere brukerutvalg i LAT HF må det gjøres en vurdering av mulig nytte av et brukerutvalg i foretaket. Et brukerutvalg er i seg selv ressurskrevende å etablere og forvalte både tidsmessig (personalressurser) og økonomisk. Nytteverdien bør stå i forhold til ressursbruken.

LAT HF er av den oppfatning at brukererfaringer bør kanaliseres dit pasientbehandlingen utføres. Der vil nytteverdien være størst, og der er det allerede etablere brukerutvalg som kan bidra. Det vil sannsynligvis også være vanskelig å finne brukerrepresentanter med erfaringer som kan nyttiggjøres på systemnivå i foretaket. Brukermedvirkning på overordnet nivå kan sikres gjennom etablerte regionale brukerutvalg i de regionale helseforetakene.

2.4 Brukermedvirkning på overordnet/strategisk nivå

De regionale helseforetakene har ansvaret for strategi og utvikling i de felleseide helseforetakene. Eierstyring av LAT HF foregår i henhold til et eget årshjul som beskriver en rekke aktiviteter og møtearenaer. Eier utformer også foretakets årlige oppdragsdokument. På strategisk nivå vil derfor de regionale brukerutvalgene ha påvirkningsmuligheter i utviklingen gjennom etablerte strukturer hos eierne av LAT HF. Etter det LAT HF forstår er de regionale brukerutvalgene allerede i dag i dialog med de regionale helseforetakene rundt eierstyringen av de felleseide helseforetakene.

2.5 Konsekvenser for pasientene

Sykehusforetakene bemanner ambulansely og -helikopter og har ansvaret for den medisinske behandlingen av pasientene som transporteres og behandles i tjenesten. Brukerutvalgene i sykehusforetakene bør være de rette til å gi råd og fremme brukerfaringer som bidrag til korrigeringer i tjenesten. Disse erfaringene er viktige å ivareta, men veien om LAT HF blir unødig kronglete. Det er også verdt å merke seg at LAT HF ikke har tilgang til medisinsk informasjon om pasientene.

2.6 Konsekvenser av etablering av brukerutvalg i LAT HF

LAT HF er ikke motstander av brukermedvirkning, og vil følge et eventuelt pålegg om å etablere brukerutvalg. Foretaket er dog i en situasjon der flere store oppgaver allerede står på agendaen, og rent kompetanse- og kapasitetsmessig vil en slik etablering være krevende. Det er ikke tatt hensyn til eventuell etablering av brukerutvalg i planene framover. En eventuell etablering vil innebære behov økt tilførsel av personellressurser til foretaket. Driften av et brukerutvalg vil også ha en økonomisk side. En kan unngå behov for økte ressurser ved å bruke etablerte strukturer i RHFene og sykehusforetakene.

3. Anbefaling

Administrerende direktør er av den oppfatning at brukermedvirkning bør innhentes der pasientbehandlingen foregår samt gjennom de regionale brukerutvalgene for best mulig kost-nytte av i brukermedvirkningen. Ved å benytte de etablerte strukturene vil en oppnå best kost-nytte i brukermedvirkningen. Uavhengig av brukermedvirkning for øvrig vil en sikre brukerrepresentasjon i aktuelle prosjekter.

Styret for Luftambulansetjenesten HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

- 1. Styret stiller seg bak administrerende direktørs anbefalinger knyttet til brukermedvirkning i Luftambulansetjenesten HF.***
- 2. Styret ber administrerende direktør oversende styresaken til Helse Vest RHF for videre behandling.***

Øyvind Juell
administrerende direktør

Vedlegg

1. Notat fra Helse Vest RHF
2. Brukermedvirkning på systemnivå